

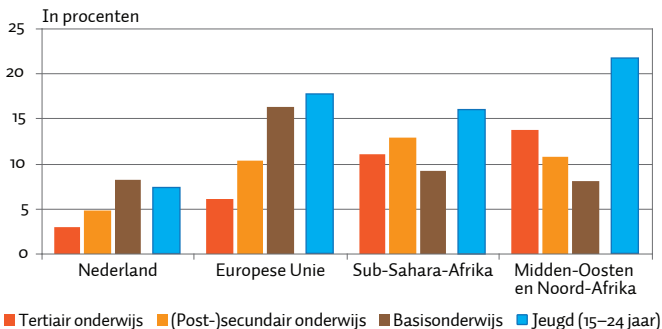
Nederland kampt, net als veel andere Europese landen, in toenemende mate met personeelstekorten. De grootste knelpunten doen zich voor in de techniek, ICT, onderwijs en zorg. In deze sectoren is momenteel vooral een tekort aan personeel met een hbo of wo diploma (en in de techniek specialisten op mbo-niveau). Tegelijkertijd is er in landen buiten Europa juist een overschot aan hoogopgeleide jongeren. De werkloosheid in Nederland ligt momenteel zeer laag in vergelijking met landen binnen en buiten de Europese Unie (EU) (figuur). In juni

2019 was de gemiddelde werkloosheid 3,3 procent. Net als in andere EU-landen daalt de werkloosheid naarmate het opleidingsniveau stijgt. In landen net buiten Europa ligt dat anders. Met name in Noord-Afrika en het Midden-Oosten is de werkloosheid onder laagopgeleiden lager dan in Europa, en lijkt een hogere opleiding de kans op een baan juist te verlagen. In landen als Egypte en Iran is de geregistreerde werkloosheid onder hoogopgeleiden ongeveer twintig procent. In Tunesië is dit zelfs dertig procent en in Jordanië heeft meer dan de helft van alle vrouwen met een universitaire opleiding geen baan. Ook de jeugdwerkloosheid ligt zeer hoog in deze regio's.

Wat verklaart deze verschillen? Ten eerste kan dit een statistisch fenomeen zijn: hogeropgeleiden lijken minder vaak in de informele sector te werken en worden daarom eerder meegenomen in de officiële werkloosheidscijfers. Ten tweede past het arbeidsaanbod zich sneller aan dan de arbeidsvraag en is dit mogelijk slechts een tijdelijk overschot van hogeropgeleiden. Ten derde starten hogeropgeleide studenten doorgaans eerder een eigen bedrijf, maar zijn deze de laatste jaren huiveriger om dit te doen vanwege toegenomen politieke spanningen en onzekerheid.

Buiten Europa zitten kortom veel hoogopgeleiden zonder werk die mogelijk de vaardigheden bezitten om in Europa tekorten op te vullen. Wat dat betreft kan Nederland leren van Zweden en Duitsland, waar reeds geëxperimenteerd is met een flexibeler migratiebeleid, waaronder een Duits programma waarbij technische specialisten uit Tunesië werden geworven voor tekortberoepen. ■ **Nienke Oomes en Thierry Belt** (SEO Economisch Onderzoek)

Werkloosheidsgraden in en rond Europa

Noot: De percentages betreffen een ongewogen gemiddelde op basis van de, per land, meest recente beschikbare data van 32 landen uit sub-Sahara-Afrika, 11 landen uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika, en de Europese Unie als geheel

Data: Wereldbank (2011-2018), eigen berekeningen SEO | ESB